

14/11/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Mehmet MÜezzinoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Didem ENGİN

CHP İstanbul Milletvekili

Anayasamızın 60. maddesi “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.” diyerek vatandaşlarımızın sosyal güvenlik hakkını anayasal güvence altına almış ve Devlet organlarını bu hakkın kullanılmasına uygun hukuki zemini sağlamakla görevlendirmiştir. Sosyal güvenlik hakkı evrensel hukuk kuralları gereğince de herkesin yararlanması gereken bir insan hakkıdır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 25. maddesi ile "Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes, işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi iradesi dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir" diyerek sosyal güvenlik hakkına atıf yapmaktadır.

Ancak uluslararası ve ulusal hukuki dayanaklara rağmen ülkemizde tüm vatandaşlarımızın sosyal güvenlik haklarından gerektiğı gibi yararlanamadığı görülmektedir. Özellikle GSS prim borcu olanların sağlık hizmetlerinden yararlanamaması, analık borçlanmasının yalnızca sigortalılık sonrası doğumları kapsamı, ıraklık ve mesleki staj yapılan sürelerin emeklilik hesaplamasına dahil edilmemesi ve emeklilik için prim gün ve sigortalılık şartlarını yerine getirmelerine rağmen yaş engeline takılan vatandaşlarımızın durumu kamuoyunda önemli tartışmalara yol açmaktadır.

Bu çerçevede;

1. Bağ-Kur ve Genel Sağlık Sigortası (GSS) prim borcu bulunanlara 1 Ekim 2015 tarihinde geçici olarak sağlanan tedavi hizmetlerinden yararlanma süresi 30 Haziran 2016'da sona erdi. Bu tarihten sonra prim ödeyemeyen vatandaşlarımız sağlık hizmetinden yararlanamamaktadır. Evrensel insan haklarına aykırı bu düzenlemeyi değiştirmek için Bakanlığınız bünyesinde yapılan bir çalışma mevcut mudur? GSS prim borcu olduğu için sağlık hizmetinden yararlanamayan vatandaşlarımızın sayısı kaçtır? İnsan haklarına aykırı bu düzenlemenin vatandaşlarımız lehine değiştirilmesi için yapılabilecek düzenlemenin mali boyutu nedir? 2017 yılı bütçesine dâhil edilmek üzere bu yönde bir çalışma yapılmakta mıdır?

2. 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun, "Sigortalıların borçlanabileceği süreler" başlıklı, 41. maddesinin birinci fıkrasının a bendi analık borçlanması hakkını yalnızca sigortalılık sonrası doğumlar için tanımakta, sigortalılık öncesi doğumları kapsamamaktadır. Ancak bu düzenleme hakkaniyet ve eşitlik ilkelerine açık bir aykırılık taşımaktadır. Anne olduktan sonra çalışma hayatına başlayan birçok kadın vatandaşımız emekli olabilmek için bu düzenlemenin kendilerini kapsayacak şekilde değiştirilmesini beklemektedir. Ülkemizde sigortalılık öncesi analık borçlanması kapsamına giren kadın sayısı kaçtır? Annelerin büyük bir umutla beklediği bu düzenlemenin hayata geçmesi için yapılabilecek düzenlemenin mali boyutu nedir? Ülkemizin de imza attığı uluslararası sözleşmelere ve Anayasa'nın temel ilkelerine aykırılık teşkil eden bu düzenlemenin değiştirilmesi için Bakanlığınız tarafından 2017 bütçesine dâhil edilmek üzere bir çalışma yapılmakta mıdır?
3. 8 Eylül 1999 tarihinden önce işe başlayan vatandaşlarımız, yaş şartı olmaksızın prim günü ve sigortalılık süresinin tamamlanması ile emekli olabilirken bu tarihte yapılan düzenleme ile emeklilik şartlarına ek olarak bir de yaş şartı getirilmiş, bu değişiklik de kamuoyunda "Emeklilikte Yaşa Takılanlar" (EYT) olarak bilinen prim gün ve hizmet süresini doldurduğu halde yaş şartını beklemek zorunda kalan bir kesimin mağduriyet yaşamasına sebep olmuştur. İşverenlerce yaşlı bulunup işe alınmayan EYT'li vatandaşlarımız devlet tarafından da genç bulunarak emekli edilmemekte, bu nedenle ciddi maddi ve manevi sıkıntılar ile baş başa bırakılmaktadır. Prim günü ve sigorta süresini tamamladığı halde yaş şartını tamamlayamadığı için emekli maaşına hak kazanamayan kaç vatandaşımız vardır? Bu vatandaşlarımızın emekli maaşına hak kazanmaları için yapılabilecek düzenlemenin mali boyutu nedir? EYT'li vatandaşlarımızın büyük bir umutla beklediği müjdenin verilebilmesi için Bakanlığınız tarafından 2017 bütçesine dâhil edilmek üzere bir çalışma yapılmakta mıdır?
4. Aday çırak, çırak ve mesleki stajyerler çıraklık ve staj dönemlerinde sadece iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası kapsamına alınmaktadırlar ama staj yaptıkları süreler emeklilik hesaplamasına dahil edilmemektedir. Oysa ki aday çırak, çırak ve stajyerler çıraklık ve stajyerlik sürelerince hem mesleklerini öğrenmekte hem de ülke ekonomisine emekleri ile önemli katkılar sağlamaktadır. Bu sürenin emeklilik için borçlanma kapsamına alınması ve sosyal devlet ilkesine de aykırı olan bu uygulamanın bir an evvel son bulması, bu mağduriyetin bir an evvel giderilmesi gerekmektedir. Aday çırak, çırak ve mesleki stajyer olarak sigorta kapsamına giren ancak bu süreyi malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası kapsamında borçlanamayan kaç vatandaşımız vardır? Bu vatandaşlarımızın çıraklık ve staj sürelerini borçlanabilmeleri için yapılabilecek düzenlemenin mali boyutu nedir? Mağdur durumdaki bu vatandaşlarımızın büyük bir umutla beklediği müjdenin verilebilmesi için Bakanlığınız tarafından 2017 bütçesine dâhil edilmek üzere çalışma yapılmakta mıdır?

5. Emekli olabilmek için gereken yaş şartına sahip olduğu halde gerekli prim gün sayısına ulaşamadığı için emeklilik hakkı kazanamayan vatandaşlarımız da mağduriyetlerinin giderilmesini beklemektedirler. Yaş şartına sahip olduğu halde prim gün sayısını tamamlamamış kaç vatandaşımız vardır? Bu vatandaşlarımızın emekliliğe hak kazanmalarının mali boyutu nedir? Bu vatandaşlarımızın tamamlamadıkları prim gün sayılarını borçlanarak emekli olabilmeleri için Bakanlığınız tarafından 2017 bütçesine dâhil edilmek üzere çalışma yapılmakta mıdır?
6. Yaklaşık 720,000 taşeron işçi yıllardır kadro güvencesi ve eşit işe eşit ücret ilkesinin hayata geçirilmesini beklemektedirler. AKP'nin seçim vaatleri içerisinde yer alan "taşerona kadro güvencesi" konusunda 2016 yılı Mart ayı içerisinde dönemin Başbakanı Ahmet DAVUTOĞLU asil ve yardımcı işlerde çalışan personelin kamuya alınacağını belirtmişti. Seçimin üzerinden 1 yıl geçmesine rağmen, AKP taşeron emekçilere verdiği sözü halen tutmamıştır. Ek olarak bir önceki Orta Vadeli Program'da (OVP) yer alan taşeron işçiye kadro güvencesine ilişkin maddenin son OVP'de yer almaması kamuoyunda tepkiye yol açmıştır. Asli ve yardımcı işlerde çalışan ancak kadro güvencesine sahip olmayan taşeron işçi sayısı kaçtır? Bu kişilerin kadroya geçirilmesi için yapılabilecek düzenlemenin mali boyutu nedir? Bakanlığınız tarafından 2017 bütçesine dâhil edilmek üzere bu konuda çalışma yapılmakta mıdır? Taşeron emekçilere ne zaman kadro güvencesi verilecektir? OVP'den ilgili maddenin çıkartılmasının gerekçesi nedir?